

1. 'Mamma Mia!', exemple de musical basat en cançons d'un grup popular ■ M. ÀNGELS TORRES
2. 'Què', un musical català ■ M. ANGLARILL

construïts a partir de cançons de grups populars com va ser Abba. A més de la nul·litat argumental, la majoria solen acabar en un desenfrenat karaoke col·lectiu, si pot ser a un volum sonor eixordador, en què el públic es deixa anar del tot. Aquesta epidèmia també ha arribat a muntatges que pertanyen a altres estirps, com *Spamalot*, però un divertiment pur i dur no té per què recórrer a aquests trucs.

Imatge de marca

Amb els dos últims títols esmentats arribem a les franquícies que han permès que espectacles d'èxit a mig món arribin a Barcelona, la majoria amb un full de ruta del qual no es pot bellugar ni una coma, amb limitades excepcions, com la intervenció de Tricycle en el musical dels Monty Python. Seria absurd no admetre que aquesta fórmula té èxit, basat en la força d'una imatge de marca reconeixible, però no és menys cert

que la força creadora es manifesta més produint que llogant. Sigui com sigui, i aliè al fet que els germans grans de Nova York i Londres abaixen el teló al gener, la versió local de *Spamalot* s'ha situat ben endavant pel que fa a les preferències del públic.

Tot al contrari d'una proposta que també disposava d'una marca ben reconeixible com *Mortadelo* i *Filemón*, protagonistes d'un *The Muisical* que desafia la capacitat analítica pròpia del gènere per acudir directament als recursos propis de *Noche de fiesta*. Ja sabem que programes així tenen el seu públic, que, tanmateix, potser prefereix quedar-se davant la petita pantalla que passar per taquilla.

Barcelona no és Broadway, però com allà els musicals triomfen i fracassen per una combinació impossible de preveure de talent i sort. Aquesta esperem que sigui generosa, del primer ja sabem que n'hi ha. ■

Crítica musical

Xavier Cester

Dues Alomes soles

Aloma

Dagoll Dagom
TNC, 23 d'octubre

L'empresa, cal admetre-ho, no era fàcil: fer un musical d'una novel·la com *Aloma*, plena de petits gestos i sensacions delicades com l'olor de llessamí, sobre el pas de la primavera a l'hivern d'una noia que assumeix les conseqüències d'un "bes llarg i dolorós", tot evitant el risc de tuf oficialista dels productes elaborats a recer d'efemèrides com el centenari de Mercè Rodoreda. L'experiència de Dagoll Dagom no ha estat suficient per evitar que *Aloma* sigui un espectacle tan digne com ensopit.

Lluís Arcarazo ha complit amb habilitat els principals elements de l'original, però una dramàturgica mig tallada, que oscil·la entre la sensibleria,

Només Julia Möller i Carme Sansa aporten la desitjada emoció

el lirisme i la frivolitat sense un fil unificador, és acompanyada d'una direcció de Joan Lluís Bozzo que no harmonitza els registres desiguals dels actors i d'una excessiva disparitat entre els suggerents vídeos de Franc Aleu i una coreografia supèrflua (cal molt més que valor per emular Ginger Rogers i Fred Astaire).

En els moments més inspirats, les cançons d'Alfonso de Vilallonga sorprenen per uns girs sorprenents i una diversitat atmosfèrica enriquida per un tango i un cuplet d'època. En la majoria dels casos, els temes sonen sense arribar a cap lloc concret, i sovint semblen existir només per donar una oportunitat de (limitat) lluïment als intèrprets.

Enmig d'un càsting irregular, només Julia Möller i Carme Sansa aporten la desitjada emoció: la primera amb una veu preciosa i una encarnació més activa que el caràcter introvertit que es dedueix de la novel·la, la segona com l'*alter ego* madur que recorda, amb accents ma- jestuosos, un passat traumàtic. Són dues Alomes soles envoltades de grisor.

Després de trenta anys d'exili a Mèxic Bartra va tornar a Catalunya el 1970 ■ FERRAN SENDRA

Proa publica la versió definitiva de l'«Odisseu», novel·la essencial de l'exili

La gran odissea d'Agustí Bartra

Ramon Palomeras
BARCELONA

“Avorreixo la guerra, però mai no podré oblidar el que li dec”. Ho va dir Agustí Bartra (1908-1982) a un periodista mexicà durant el seu exili al país centreamericà. Bartra és un d'aquells casos, com Celan, Brecht i Brodsky, en què un trauma com la guerra, les experiències als camps de concentració i un exili de trenta anys van esperar la seva veu interior per bas-

tir una obra literària d'envergadura. Un bon exemple és l'*Odisseu*, obra editada per primera vegada en català el 1953. Posteriorment en van aparèixer altres edicions, tant en català com en castellà, però per un motiu o un altre sempre eren incompletes.

Ara, aprofitant les celebracions pel centenari del naixement de l'autor, Proa edita, a cura de Sam Abrams, la versió definitiva de l'*Odisseu*. “Ara es podrà llegir com ell volia”, apunta

Abrams sobre “un dels documents literaris més extraordinaris que existeixen a la literatura europea i internacional sobre la condició de l'exiliat”.

Es tracta d'un autèntic experiment postmodern, en combinar narrativa, poesia i teatre, una obra ambiciosa que planteja els temes fonamentals de la condició humana: la vida, la mort, l'amor, el desig, la memòria, la felicitat, l'exili, el retorn, la solitud, la solidaritat i el destí. ■

Cent lectors premien Esperança Camps

L'escriptora menorquina guanya el premi El Lector de l'Odissea

Redacció
VILAFRANCA DEL PENEDÈS

L'escriptora i periodista Esperança Camps (Ciutadella, 1964) ha guanyat la desena edició del premi El Lector de l'Odissea, organitzat per la llibreria L'Odissea de Vilafranca del Penedès, Edicions Proa (que publicarà l'obra) i l'Ajuntament de Vilafranca. Aquest premi, que es

caracteritza perquè les primeres triés les fa un consell de cent lectors, que també aporten part dels 13.000 euros amb què està dotat, el va merèixer la novel·la *Podridura*, en què Camps explica la història d'un professor d'institut que ha guanyat un important premi literari i que mor en un accident de trànsit.

L'obra està narrada pel protagonista, que ens parla des de la mort, i la seva vídua. Una mateixa història amb dos punts de vista, en força ocasions divergents, plena de reflexions sobre les mentides de la vida.

En aquesta ocasió s'hi van presentar 29 originals, 17 dels quals van ser rebutjats després d'una primera lectura, 8 no van superar el segon tall i 4 es van disputar el guardó. El jurat final estava format per Jordi Llavina, Ricard Ruiz, Neus Canyelles, Isidor Cònsul, Anna Ruiz i Alba Flórez.

Esperança Camps ja ha estat guardonada anteriorment per *Enllà de la mar* (Joanot Martorell, 2003), *Quan la lluna escampa els morts* (Ciutat d'Alzira, 2004) i *Eclipsi* (Vicent Andrés Estellés, 2006), totes publicades per Bromera. ■